

Verksamheten inom Europarådet

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens skrivelse 2001/02:12 Redogörelse för verksamheten inom Europarådets ministerkommitté m.m. under år 2000 och första halvåret 2001 samt redogörelse 2000/01:ER1 från Sveriges delegation vid Europarådets parlamentariska församling.

I betänkandet behandlas även en motion som har väckts med anledning av skrivelsen samt två motioner från allmänna motionstiden 2001/02. Samtliga motionsyrkanden tar upp arbetssituationen inom Europadomstolen.

Utskottet föreslår att skrivelsen och redogörelsen läggs till handlingarna. Samtliga motioner föreslås bli besvarade.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Skrivelsens huvudsakliga innehåll.....	4
Verksamheten i ministerkommittén.....	5
Europakonventionen och dess övervakningsorgan.....	6
Arbetet inom ramen för verksamhetsprogrammen.....	7
Huvudsakliga innehållet i redogörelsen från Sveriges delegation vid Europarådets parlamentariska församling.....	7
Motionerna.....	8
Utskottets överväganden.....	10
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	12
Skrivelsen.....	12
Redogörelsen.....	12
Följdmotion.....	12
Motioner från allmänna motionstiden 2001/02.....	12
<i>Bilaga 2</i>	
Översikt av ratifikationsläget.....	13

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Med hänvisning till motiveringar som framförs under utskottets överväganden föreslår utskottet att riksdagen fattar följande beslut:

1. Europadomstolens resurser och arbetssätt

Riksdagen förklarar motionerna 2001/02:U1 yrkandena 1 och 2, 2001/02:U243 samt 2001/02:U305 yrkande 12 besvarade med vad utskottet anfört.

2. Regeringens skrivelse 2001/02:12 Redogörelse för verksamheten inom Europarådets ministerkommitté m.m. under år 2000 och första halvåret 2001

Riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

3. Redogörelse till riksdagen 2000/01:ER1 Från Sveriges delegation vid Europarådets parlamentariska församling

Riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Stockholm den 31 januari 2002

På utrikesutskottets vägnar

Urban Ahlin

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Urban Ahlin (s), Sören Lekberg (s), Holger Gustafsson (kd), Göran Lenmarker (m), Liselotte Wågö (m), Marianne Jönsson (s), Murad Artin (v), Sten Tolgfors (m), Marianne Samuelsson (mp), Marianne Andersson (c), Karl-Göran Biörsmark (fp), Birgitta Ahlqvist (s), Ronny Olander (s), Eva Zetterberg (v), Hans Hjortzberg-Nordlund (m) och Rosita Runegrund (kd).

Redogörelse för ärendet

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för verksamheten inom Europarådets ministerkommitté under år 2000 och första halvåret 2001 vilken även omfattar samarbetsprogrammen för demokratisk utveckling och Europarådssekretariatets budget. Utöver ministerkommitténs verksamhet redovisas också frågor rörande Europakonventionen och dess övervakningsorgan, arbetet inom ramen för verksamhetsprogrammen, mänskliga rättigheter och demokrati-frågor, sociala frågor, kulturfrågor och kulturell mångfald samt samarbetet inom ramen för partsavtalen.

I skrivelsen konstateras inledningsvis att arbetet med Europarådets kärnfrågor, respekt för de mänskliga rättigheterna, demokratisk utveckling och rättsstatens principer, måste intensifieras och anpassas till de nya och större krav som ställs på organisationen, bl.a. på grund av det ökade antalet medlemmar och genom händelser såsom de i Central- och Östeuropa samt på Balkan. Europarådet har i dag 43 medlemmar jämfört med 25 medlemmar för 10 år sedan.

Under det svenska ordförandeskapet har EU gemensamt presenterat sin syn på Europarådets reformarbete. Generalsekreterare Schwimmers ansträngningar att reformera och prioritera i verksamheten har EU:s fulla stöd. Förutom de nämnda kärnområdena anser EU att hög prioritet skall ges åt de områden där Europarådet har sin traditionella styrka: normskapande, övervakning och uppföljningsmekanismer. Vidare bör Europadomstolens effektiva funktions-sätt säkerställas och frågan om domstolens arbetsätt och finansiering be-handlas. Hög prioritet bör också ges åt Europarådets samarbete med OSSE. Ytterligare samarbete och samverkan bör ske mellan EU och Europarådet för att främja rättsstatens principer som ett led i arbetet på kapacitetet för civil krishantering.

I det program för förebyggande av väpnade konflikter som förhandlades fram under det svenska ordförandeskapet och bekräftades av EU:s toppmöte i Göteborg i juni slås fast att EU måste bygga effektiva partnerskap med inter-nationella organisationer och att informationsutbyte och praktiskt samarbete mellan EU och bl.a. Europarådet därför skall intensifieras.

Det svenska EU-ordförandeskapet har även i det praktiska arbetet främjat ökad samverkan mellan EU, Europarådet och OSSE, bl.a. genom trojkabesö-cket till de tre länderna i södra Kaukasus i februari. EU har också stött det arbete som Europarådets experter utför i Tjetjenien. Även på västra Balkan har samarbetet mellan EU, Europarådet och OSSE utökats.

Verksamheten i ministerkommittén

Kosovo och utvecklingen i sydöstra Europa har fortsatt, sedan ministermötet i Budapest 1999, varit en central fråga på ministerkommitténs dagordning. Bosnien-Hercegovinas och Förbundsrepubliken Jugoslaviens ansökningar om medlemskap behandlas för närvarande av den parlamentariska församlingen men följs också noga av ministerkommittén.

Andra återkommande frågor på ministerkommitténs agenda har varit situationen i Kaukasus, frågor om EU/EG:s anslutning till Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna samt domstolens situation vad gäller arbetsbelastning och budget.

Situationen i Tjetjenien har följts noga och behandlats vid ett flertal tillfällen i ministerkommitténs löpande arbete i ställföreträdarkretsen, bl.a. i samband med kommissariet för mänskliga rättigheters, Gil-Robles, besök där. Närvaron av tre experter på mänskliga rättigheter från Europarådet vid den ryske ombudsmannen för mänskliga rättigheters kontor i staden Znamenskoje i Tjetjenien sedan april 2000 har givit Europarådet en särställning, då man under en lång period utgjorde den enda internationella närvaron i området.

Georgien upptogs som medlem av Europarådet 1999, medan Armenien och Azerbajdzjan inträdde den 25 januari 2001. Europarådet övervakar och följer nu noga utvecklingen i länderna. EU har varit och är starkt drivande vad avser uppföljning av ländernas åtaganden, bl.a. har gemensamma program tagits fram av Europarådet och Europeiska kommissionen för detta syfte.

Europarådet har under den behandlade perioden genomfört flera aktiviteter i Ukraina för att assistera myndigheterna i strävandena att uppnå de normer på områdena demokrati och mänskliga rättigheter som man förbundit sig till vid medlemskapet; bl.a. genom gemensamma program med Europeiska kommissionen och samverkan med OSSE.

Turkiet har upprepade gånger uppmanats av ministerkommittén att uppfylla domar mot sig i Europadomstolen. Dessa har gällt såväl yttrandefrihetsfrågor som säkerhetsstyrkornas uppträdande.

Under 2000, initierades även nya gemensamma projekt mellan Europarådet och Europeiska kommissionen bl.a. avseende Ryssland.

Samarbetsprogrammen för demokratisk utveckling

Samarbetsprogrammen, som syftar till att främja demokratisk utveckling och underlätta uppfyllandet av de åtaganden som följer på medlemskap i organisationen, har växt i omfattning i takt med ökningen av medlemskretsen. Även kandidatländerna kommer i fråga för samarbetsprogram.

En del samarbetsprogram erhåller finansiellt stöd av Europeiska kommissionen. Andra program med delad finansiering, utförs inom ramen för Europarådets och Europeiska kommissionens gemensamma samarbetsprogram.

Exempel på nya aktiviteter under verksamhetsperioden är insatser till förmån för Ryssland (inklusive norra Kaukasus), Albanien och Moldavien.

Andra exempel är insatser för antagande av medielagstiftning i Serbien (FRJ) och insatser för att förbättra situationen för romer.

Europarådet är även fortsatt aktivt inom den s.k. stabilitetspakten för sydöstra Europa.

Europarådssekretariatet och budgeten

Europarådets budget uppgick år 2000 till 159 500 000 euro och 2001 till 163 000 000 euro. Ökningarna innebär som tidigare en reell nolltillväxt. Sverige tillhör de länder som, mot bakgrund av Europadomstolens behov, gärna hade sett en viss ytterligare ökning av budgeten.

Sveriges andel av Europarådets budget uppgick år 2000 till 2,19 % och 2001 till 2,21 %. I budgetpropositionen för de aktuella åren anslogs knappt 35 respektive knappt 39 miljoner kronor för de olika obligatoriska bidragen till Europarådets budget, inklusive vissa partsavtal.

Europakonventionen och dess övervakningsorgan

Den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) har ratificerats av 41 av Europarådets 43 medlemsstater. När det gäller tilläggsprotokollen kan nämnas att Albanien, Cypern, Georgien, Polen och Ukraina, under 2000, har ratificerat det sjätte tilläggsprotokollet, som förbjuder användning av dödsstraff i fredstid. Armenien, Azerbajdzjan, Ryssland och Turkiet har däremot ännu inte ratificerat det. (Utskottet fogar en översikt av ratifikationsläget som en bilaga till detta betänkande.)

Europadomstolen meddelade under 2000 en dom i mål mot Sverige. Hitills under 2001 har tre domar mot Sverige meddelats. I samtliga fyra fall hade förlikning träffats inför domstolen och domstolens uppgift inskränkte sig till att konstatera detta faktum samt avskriva målet. Vid halvårsskiftet juni/juli 2001 hade Europadomstolen ett trettiotal mål mot Sverige under handläggning där regeringen ombetts inkomma med svaromål.

Den nya, permanenta Europadomstolen, som inrättades 1998, har nu hunnit arbeta under närmare tre år. Den reform som beskrivits i tidigare skrivelser har ännu inte lett till det eftersträlvade resultatet, nämligen att korta handläggningstiderna. Tvärtom fortsätter målbalansen att öka kontinuerligt på grund av ett stort och hela tiden växande antal klagomål. Under 2000 registrerades över 10 000 nya mål.

Domstolen har fått möjlighet att anställa ytterligare jurister för att bereda målen. Några olika arbetsgrupper har även inrättats för att överväga vad som kan göras för att på sikt komma tillrätta med den problematiska situationen. Arbetet tar sikte på både domstolens interna arbetsmetoder och dess procedurregler. Också ändringar av Europakonventionen som sådan kan bli aktuella. Att på något sätt begränsa de redan existerande rättigheter, som enligt konventionen tillkommer individen, har dock inte varit på tal.

Arbetet inom ramen för verksamhetsprogrammen

Inom verksamhetsprogrammen bedrevs under perioden arbete inom områdena mänskliga rättigheter och demokratifrågor, sociala frågor samt kulturfrågor och kulturell mångfald. Vidare bedrevs verksamhet inom ramen för de s.k. partsavtalen på bl.a. social-, hälso- och kulturområdena.

Expertkommittén för utveckling av de mänskliga rättigheterna (DH-DEV) påbörjade under första halvåret 2001 ett arbete med att utforma ett nytt tilläggsprotokoll till Europakonventionen angående dödsstraffets totala avskaffande, alltså inte bara i fredstid. Arbetet har som utgångspunkt ett svenskt förslag, som behandlades av ministerkommittén under slutet av 2000 och början av 2001. Förhoppningen från svensk sida är att ett nytt tilläggsprotokoll skall kunna antas av ministerkommittén under 2002.

Europarådets kommissarie för mänskliga rättigheter spanjoren Alvaro Gil-Robles har under den behandlade perioden gjort ett flertal besök i medlemsländer. Bland dessa kan noteras flera besök i Ryssland och särskilt norra Kaukasus, inklusive Tjetjenien.

Huvudsakliga innehållet i redogörelsen från Sveriges delegation vid Europarådets parlamentariska församling

I redogörelsen redovisar Sveriges delegation vid Europarådets parlamentariska församling Europarådets roll i det europeiska samarbetet, den parlamentariska församlingens verksamhet under 2000 och den svenska representationen. Vidare redovisas huvudområdena för församlingens verksamhet vilka är granskning av hur medlemsländerna uppfyller sina åtaganden, politiska frågor, juridiska frågor och mänskliga rättigheter, ekonomi och utveckling, sociala frågor, hälso- och familjefrågor, kultur och utbildning, naturvetenskap och teknik, miljö, regionalplanering och lokal förvaltning, befolknings- och flyktingfrågor, jordbruk och landsbygdsutveckling, kontakter med nationella parlament och med allmänheten samt jämställdhet mellan kvinnor och män. Till redogörelsen har fogats en förteckning över församlingens beslut.

Den parlamentariska församlingen höll fyra delsessioner om vardera en vecka. Till president för församlingen omvaldes i januari britten Lord Russell-Johnston. Den svenska delegationen bestod av totalt tolv riksdagsledamöter, med Jan Bergqvist (s) som ordförande.

I och med att församlingen beslöt att dess prioriteringar och strukturer skall ändras för att effektivisera verksamheten fattades även ett beslut om en ny utskottsorganisation. Från början av 2001 är antalet utskott tio i stället för fjorton. Det innebär att sammansättningen av ett flertal utskott och mandatuppdelningen mellan de nationella delegationerna har förändrats för att tillgoda principen att varje församlingsledamot skall få plats i minst ett utskott.

Med utvidgningen av medlemskretsen har uppföljning och kontroll av efterlevnaden av medlemsländernas åtaganden blivit en allt viktigare del av Euro-

parådets verksamhet. Under 2000 granskade församlingen fyra landsrapporter: Albanien, Bulgarien, Kroatien och Makedonien. Andra stater som för närvarande är föremål för granskning är Georgien, Lettland, Moldova, Ryssland, Turkiet och Ukraina. Dessutom har parlamentarikerförsamlingen under de senaste åren engagerat sig i ett stort antal valövervakningsinsatser, oftast i samarbete med OSSE och Europaparlamentet.

Under 2000 ägnade församlingen mycket tid åt att debattera konflikten i Tjetjenien, som blev det dominerande ärendet, samt utvecklingen på Balkan och Kosovokrisen. Parlamentarikerna fördömde kränkningarna av de mänskliga rättigheterna i Tjetjenien och rekommenderade att ministerkommittén vid uteblivna framsteg i den långdragna tjetjensk-ryska konflikten vidtog åtgärder för att utesluta Ryssland från Europarådet.

Demokrati och de mänskliga rättigheterna såväl som förekomsten av dödsstraff i några medlemsländer återkom i många olika debatter under 2000. Ukraina förbjöd dödsstraff i sin lagstiftning i februari 2000. Nu återstår Ryssland och Turkiet som ännu inte tagit detta steg.

Vidare ansåg församlingen att Turkiets fastställande av dödsstraffet mot kurdledaren Abdullah Öcalan var oacceptabelt. Domen har överklagats till Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna. Domstolsbehandlingen började i november och förväntades pågå i flera månader.

Arbetet med EU:s nya grundrättsstadga diskuterades även vid två olika sessioner av församlingen. Europarådet hade två observatörer i det förberedande EU-organet. Församlingen ansåg att Europarådets mekanism för att skydda mänskliga rättigheter borde utnyttjas i arbetet med EU-stadgan för att undvika överlappande funktioner.

Motionerna

I motion 2001/02:U1 (kd) yrkande 1 understryker motionärerna att Europarådets resursbrist har blivit allt allvarigare och särskilt drabbar arbetet inom Europadomstolen. Domstolen riskerar att förlora sin unika trovärdighet om eftersläpningen i ärendehantering fortsätter hävdar motionärerna och kräver att regeringen måste fortsätta verka för en ökning av Europarådets budget.

Vidare betonas i motionen (yrkande 2) vikten av att de arbetsgrupper som nu ser över domstolens arbetssätt snarast presenterar förslag på reformer som effektiviserar domstolens arbete utan att försämra dess möjligheter att skydda de mänskliga rättigheterna.

I motion 2001/02:U243 (s) påtalas också Europadomstolens allvarliga problem med bristande resurser och stora svårigheter att hantera arbetsbelastningen, vilket, enligt motionären, riskerar domstolens trovärdighet och kan leda till allvarliga bakslag för skyddet av de mänskliga rättigheterna över hela Europa.

I motion 2001/02:U305 (kd) yrkande 12 anføres att Europarådets resurser bör stärkas särskilt med tanke på Europadomstolens ställning, vilken ger rådet en unik betydelse.

Utskottets överväganden

Utskottet konstaterar att Europarådet spelar en central roll för fred, säkerhet, demokrati och mänskliga rättigheter i Europa ända sedan dess bildande kort efter det andra världskrigets slut. Det är utskottets uppfattning att Europarådet, med sin breda medlemskrets och sin omfattande erfarenhet, med sina normer och med sin demokratiska värdegemenskap, även framdeles har en viktig roll att spela för en fredlig utveckling på vår kontinent. Europarådet bidrar i hög grad till att stärka skyddet för de mänskliga rättigheterna i Europa, och den gemensamma normbildningen inom kretsen av medlemsländer är ett viktigt instrument för att förebygga väpnade konflikter. Stödet till stärkande av demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna är en central del av Europarådets verksamhet. De krav på respekt för mänskliga rättigheter som ställs på Europarådets medlemsländer utgör ett konstruktivt stöd till uppbyggnaden av demokrati och rättsstat i många av de tidigare kommunistiskt styrda länderna i Central- och Östeuropa.

En bidragande orsak till Europarådets framgångar har också varit det starka parlamentariska inflytande som funnits i form av den rådgivande parlamentariska församlingen och det engagemang som rådets arbete väckt i de nationella parlamenten.

I sin skrivelse understryker regeringen att det är mycket viktigt att Europarådets resurser kan koncentreras på en kärnverksamhet med fokus på främjandet av de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer samt åt normskapande, övervakning och uppföljningsmekanismer på dessa områden. Europadomstolens effektiva funktionssätt måste säkerställas.

Vidare påpekar regeringen att Sverige är ett av de länder som gärna hade sett en viss ökning av Europarådets budget, främst med tanke på domstolens behov. Detta har dock inte varit möjligt att nå konsensus om, då viktiga medlemsländer med stora betalningsposter arbetar aktivt för en fortsatt nolltillväxt. Under det svenska ordförandeskapet kunde man dock inom EU enas kring prioriteringarna för Europarådet, vilket i sig var ett framsteg.

Sverige verkade dessutom, inför ministermötet i Strasbourg i november 2001, för att EU:s anförande skulle spegla den vikt vi lägger vid domstolens verksamhet och betydelsen av bl.a. ministerkommitténs uppföljning av domstolens domar.

De motioner som behandlas i detta betänkande ligger i linje med det av regeringen framförda synsättet och understryker att den övervakning av efterlevnaden av de mänskliga rättigheterna i Europa som bedrivs genom Europadomstolens arbete är central. Det framhålls också att domstolens nuvarande svåra situation riskerar leda till att domstolens viktiga arbete ej kan garanteras.

Utskottet delar de framförda uppfattningarna och vill i sammanhanget framhålla att den s.k. utvärderingsgruppen (the Evaluation Group) inom Europarå-

det, under förra året, på ministerkommitténs uppdrag, arbetat med att ta fram förslag till tänkbara reformer av Europadomstolen och dess arbetssätt. Gruppen lade fram sin rapport i september 2001. I rapporten konstateras att ingen enskild åtgärd – inte heller kontinuerliga öknings av domstolens resurser – bedöms som tillräckliga. Lösningen anses i stället ligga i ett helt reformpaket av åtgärder. Även ändringar av själva Europakonventionen bedöms nödvändiga.

Utskottet, som erfarit att den svenska regeringen delar utvärderingsgruppens synsätt, understryker som sin mening att några förändringar av de rättigheter som konventionen garanterar enskilda inte får ifrågakomma och vill i sammanhanget betona vikten av det pågående arbetet med att ytterligare stärka skyddet för den enskilde.

Utskottet förutsätter att den svenska regeringen, bl.a. inom ramen för styrkommittén för mänskliga rättigheter (CDDH) och ministerkommittén, fortsatt kommer att verka för att förhandlingslösningar nås som möjliggör att Europadomstolen även i framtiden kan fungera som den yttersta garanten för att respekten för mänskliga rättigheter inom Europa upprätthålls.

Med vad ovan anförts anser utskottet att motion 2001/02:U1 (kd) yrkandena 1 och 2, motion 2001/02:U243 (s) samt motion 2001/02:U305 (kd) yrkande 12 kan besvaras.

Regeringen berör i sin skrivelse frågan om en eventuell anslutning av EU till Europakonventionen. Utskottet vill med anledning härav särskilt framhålla riksdagens tidigare ställningstagande i denna fråga, vilket framgår av betänkande 2000/01:KUU1 där det sammansatta konstitutions- och utrikesutskottet som sin mening ger regeringen till känna att den med all kraft bör verka för att EU skall tillträda Europakonventionen.

Utskottet vill slutligen erinra om att regeringens skrivelse om verksamheten inom Europarådets ministerkommitté tidigare regelmässigt lämnats varje år till riksdagen. Till följd av en förskjutning i inlämningsprocessen på grund av det svenska ordförandeskapet i EU, omfattar årets skrivelse 18 månader. Utskottet menar att ett lämpligt sätt att tidsmässigt komma i fas vore att låta också nästa skrivelse med tänkt avlämning våren 2003, omfatta en 18-månadersperiod.

Utskottet föreslår att regeringens skrivelse 2001/02:12 och riksdagens Europarådsdelegations redogörelse 2000/01:ER1 läggs till handlingarna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

2001/02:12 Redogörelse för verksamheten inom Europarådets ministerkommitté m.m. under år 2000 och första halvåret 2001 överlämnas till riksdagen.

Redogörelsen

2000/01:ER1 Redogörelse från Sveriges delegation vid Europarådets parlamentariska församling överlämnas till riksdagen.

Följdmotion

2001/02:U1 av Holger Gustafsson m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige skall verka för en höjd budget för Europarådet, i syfte att öka Europadomstolens kapacitet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att reformer av Europadomstolens arbetssätt är nödvändiga.

Motioner från allmänna motionstiden 2001/02

2001/02:U243 av Göran Magnusson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Strasbourgdomstolens resurser och effektivitet.

2001/02:U305 av Holger Gustafsson m.fl. (kd):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att resurserna till arbetet i Europarådet bör stärkas.

BILAGA 2

Översikt av ratifikationsläget

EU Members adhesion to ECHR & Protocols

	1950	1952	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Austria	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	s
Belgium	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	s
Denmark	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Finland	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	s
France	x	x	x	x	x	x	x	x	x	s	s	x	
Germany	x	x	x	x	x	x	x	s	x	x	x	x	s
Greece	x	x	x	x		x	x	x	x	s	s	x	s
Ireland	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	s
Italy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	s
Luxembourg	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	s
Netherlands	x	x	x	x	x	x	x	s	x	x	x	x	s
Portugal	x	x	x	x	x	x	x	s	x	x	x	x	s
Spain	x	x	x	x	s	x	x	s	x			x	
Sweden	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
United Kingdom	x	x	x	x	s	x	x		x		x	x	
	15	15	15	15	12	15	15	9	15	11	12	15	10

x= ratified s=signed